



GÜZELDERE ♦ BALKAN  
HUKUK BÜROSU

**Telefon** : (212) 244 84 94  
**Faks** : (212) 244 85 95  
**Adres** : İnönü Cad. Dilaram Apt.  
No: 19/9-11 Taksim 34437 İstanbul  
**E-Posta** : info@guzeldere-law.com  
**Web** : www.guzeldere-law.com

14.06.2021

Sayın İlgili,

İşbu bilgi notu; Kişisel Verileri Koruma Kurulu'nun ("**Kurul**") 20.04.2021 tarihli ve 2021/389 sayılı kararı ("**Karar**") ile ilgili olarak 6698 sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanunu ("**Kanun**") ve Aydınlatma Yükümlülüğünün Yerine Getirilmesinde Uyulacak Usul ve Esaslar Hakkında Tebliğ ("**Tebliğ**") kapsamında sizleri bilgilendirmek amacıyla hazırlanmıştır.

Kişisel Verileri Koruma Kurumu'na ("**Kurum**") intikal eden ihbarda; ilgili kişinin bir sigorta şirketine ("**Veri Sorumlusu**") ait internet sayfasından poliçe bilgilerine ulaşmak için giriş yapmaya çalıştığı bir onay kutucuğu sunularak kişisel verilerin işlenmesine rıza göstermek zorunda bırakıldığı, bu kutucuğu işaretlememesi halinde hiçbir işlem yapamayacağını anlaşıldığı, ancak kişisel verilerinin işlenmesine onay vermek zorunda bırakılmasının hukuka aykırı olduğu ifadelerine yer verilmiştir.

Konuya ilişkin olarak Veri Sorumlusu tarafından iletilen cevabi yazıda özetle;

- İnceleme konusu olan uygulamanın ilgili hizmetlerin verildiği tek mecra olmadığı ve söz konusu hizmetlerin kişisel verilerin işlenmesinde alınan açık rıza şartına bağlanmadığı,
- Veri Sorumlusu tarafından internet sayfası üzerinden sunulmakta olan ürün ve hizmetlere asıl erişimin Türkiye'nin hemen her noktasında faaliyet gösteren sigorta acenteleri aracılığı ile sağlandığı, çağrı merkezinin de müşterilere kesintisiz olarak hizmet verdiği; ve ayrıca başka çeşitli alternatiflerin de müşterilere sunulduğu, dolayısıyla Veri Sorumlusu'nun internet sayfası üzerinden sunulan çeşitli hizmetlere ulaşılabilecek başka mecra ve kanalların da mevcut olduğu,
- Veri Sorumlusu'nun aydınlatma yükümlülüğünü ispat etme yükümlülüğü olması nedeniyle, uygulama girişinde ilgililere aydınlatma metni iletildiği, sağlık verileri başta olmak üzere kişisel verilerin işlenmesi bir kez sisteme bağlanan bir kullanıcının, web üzerinden sunulmakta olan başka hizmet(ler)i de almak isteyebileceğinin önceden öngörülmesi mümkün olmadığından, açık rıza talep edilmesi gerektiğinin düşünüldüğü
- Veri Sorumlusu'nun açık rıza bildirim ve aydınlatma bildirimlerinin internet sayfasında yer alan iki ayrı linkte yer aldığı,

ifadelerine yer verilmiştir.



Kurul tarafından yürütülen inceleme neticesinde aşağıdaki sonuçlara varılmıştır:

#### A. Aydınlatma Metninin Mevzuata Uygunluğuna İlişkin Olarak:

- Veri Sorumlusu tarafından kullanılan aydınlatma metninde “*Kişisel verileriniz, 6698 sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanunu ve sair mevzuat çerçevesinde sadece sigortacılık faaliyetlerinin yürütülmesi amacı ile ve bu amacın gerektirdiği yasal sürelerle sınırlı olarak işlenmektedir.*” ifadeleri ile açıklama yapılmıştır. Bu kapsamda, Kanun’un 10. maddesi uyarınca aydınlatma yükümlülüğünün yerine getirilmesi esnasında veri işleme faaliyetinin “hukuki sebeplerine” yer verilmesi gerektiği belirtilmiştir. **Bu hukuki sebeplerden kasıt, kişisel verilerin Kanun’un 5 veya 6. maddelerinde belirtilen işleme şartlarından hangisine dayanılarak işlendiğinin belirtilmesidir.** Oysaki, somut olayda anılan maddelerden hangilerine dayanıldığına ilişkin herhangi bir açıklama yer almamaktadır.
- Nitekim, **kişisel verilerin aktarımı hangi mevzuat kapsamında gerçekleştiriliyor ise bunun ayrı ayrı ve açıkça belirtilmesi gerekmektedir.** İhbara konu olayda ise Veri Sorumlusu tarafından bu yükümlülüğün yerine getirilmediği görülmektedir.
- Bunların yanı sıra, sisteme giriş için doldurulması gereken kutucuğun işaretlenmesi ile ilgili kişinin hem aydınlatma metnine hem de kişisel verilerinin işlenmesine onay verdiği anlaşılmıştır. **Oysaki, kişisel veri işleme faaliyetinin açık rıza şartına dayalı olarak gerçekleştirildiği hallerde, aydınlatma yükümlülüğü ve açık rızanın alınması ayrı ayrı yerine getirilmelidir. Bu nedenle, veri işleme faaliyetinin açık rıza şartına bağlı olduğu durumlarda, ayrı bir açık rıza metninin de oluşturulması zorunludur.**

#### B. Açık Rızanın Hizmet Şartına Bağlanıp Bağlanmadığına İlişkin Olarak:

- Açık rıza beyanının genel nitelikte olmaması, belirli bir konuya özgülenmiş ve o konu ile sınırlı olması gerekmektedir. Açık uçlu veri işleme faaliyetlerine ilişkin rıza alınamayacağı gibi, kişinin sadece konu üzerinde değil; aynı zamanda rızasının sonuçları üzerinde de tam bir bilgi sahibi olması sağlanmalıdır. Bu sebeple, **bilgilendirme, veri işleme ile ilgili bütün konularda açık ve anlaşılır bir biçimde gerçekleştirilir ve mutlaka verinin işlemesinden önce yapılır.**
- Kanun’un 5. maddesinin 2. fıkrasında belirtilen şartların birinin varlığı halinde ilgili kişinin açık rızası aranmaksızın kişisel verilerinin işlenmesinin mümkün olduğunun hükme bağlanmıştır.
- Ayrıca, herhangi bir ürün ve/veya hizmetin sunumunun veya bunlardan yararlandırılmasının ilgili kişi tarafından açık rıza verilmesi şartına bağlanmaması gerekmektedir.



- Öte yandan, Veri Sorumlusu'nun internet sitesinde yer alan "Bireysel Emeklilik Sözleşmesi Teklif Formu"nun (Teklif Formu) incelenmesinden "*İnternet Ortamında Sunulacak Hizmetlere İlişkin Hükümler*" başlığı altında yer verilen ifadelerden ilgili kişi ile Veri Sorumlusu arasında akdedilen hizmet sözleşmesi ile ihbar konusu uygulamanın kullanımında talep edilen verilerin Veri Sorumlusu'nun internet üzerinden sunduğu hizmetlerde şifre dışında geliştirilen bir yöntem olarak görülebileceği kabul edilmiştir. Bu durumda Veri Sorumlusu'nun anılan kişisel veriler için Kanun'un 5. maddesinde yer alan "*Bir sözleşmenin kurulması veya ifasıyla doğrudan doğruya ilgili olması kaydıyla, sözleşmenin taraflarına ait kişisel verilerin işlenmesinin gerekli olması*" veri işleme şartına dayanacağı değerlendirilmektedir. Dolayısıyla, hizmetin açık rıza şartına bağlanmasından söz edilemeyecektir.

Bu doğrultuda, **kişisel veri işleme faaliyetinin Kanun'da yer alan veri işleme şartları çerçevesinde yürütülmesi mümkün iken açık rızaya dayandırılmasının, aldatıcı ve hakkın kötüye kullanımı niteliğinde olacağı ve bu durumun ise Kanun'un 4/2-a bendinde düzenlenen "hukuka ve dürüstlük kurallarına uygun olma" ilkesine aykırılık teşkil ettiği kabul edilmiştir.**

Bu çıkarımlar neticesinde;

- Kanun tarafından öngörölmüş işleme şartları mevcut iken ilgili kişilerin açık rızasının alınmasının Kanun'un 4. maddesinde yer alan "*hukuka ve dürüstlük kurallarına uygun olma*" ilkesine aykırı olduğu sonucuna varılmıştır. Bu nedenle, Veri Sorumlusu hakkında, **söz konusu uygulamanın ihbar eden dışında pek çok kişi üzerinde olumsuz etki doğurabileceği, veri sorumlusunun sunduğu hizmet bakımından geniş bir müşteri kitlesi bulunduğu, Veri Sorumlusu'nun kusuru, ekonomik durumu ve haksızlık içeriği gibi hususlar da göz önünde bulundurularak 250.000 TL idari para cezası uygulanmasına,**
- Açık rıza ve aydınlatma metinlerinin ayrı ayrı düzenlenmesi ve sonucundan Kurul'a bilgi verilmesi hususunda Veri Sorumlusu'nun talimatlandırılmasına,
- Aydınlatma metninde muğlak ifadelerle yer verildiği dikkate alındığında Veri Sorumlusu'nun aydınlatma yükümlülüğünü Tebliğ hükümleri ile uyumlu olacak şekilde düzenlenmesi ve bunun üzerine Kurul'a bilgi verilmesi hususunda talimatlandırılmasına

karar verilmiştir.

Saygılarımızla,

**Güzeldere | Balkan Hukuk Bürosu**